

Prepir.

Sumeli so in šumeli tihi valčki v jasni mesečini podobni bledosvetlim nitim raztopljenega srebra. Le v senci na bregu stoječih gostih, globoko nad stružno površje sklonjenih vrbovih grmov in visokih, vitkih jelš so izpreminjali čisto, srebrnkasto lice. Gladina je potemnela kot bi snovala nekaj težkega, huđega . . .

Tam v dalji, skoro čisto na koncu sveta, se je čulo šibko bobnenje, vedno bolj in bolj naraščajoče ropotanje voza. Čim bližje je prihajal, tem razločneje je bilo drsanje koles ob kamenju in njihovo škrtanje. Včasih se je začul glas voznika Matije, ki je naslonjen na sod vina, poganjal svoja belca s tem, da je zavpil nad njima „himla, hamla i-i-i“. Pri tem ju je potrepil po plečih z vajeti in zašvistnil nad njima z bičem. Izgovarjal je nekatere črke in celo besede težko, nikakor pa ni mogel izreči „šimla, šimla iii“, ampak namesto tega je rekal belcema vedno dosledno „himla, hamla i-i-i“.

Voz je drdral, in vino je pljusvalo veselo in v svesti si svoje mlade moči. Menda je znalo, da se vozi na Martinov večer, ko je bilo krščeno. Kola so škripala „brat-ci, brat-ci“ in zategovala posebno zadnji zlog. Tuintam se je spomnila kaka kaplja pesmi, ki jo je čula nedavno ob času trgatve od radostnih trgačev:

Bratci veseli vsi,
tralala, tralala . . .

Začele so pljuscati ob sódove doge, se zaletavati óbnje in kmalu se je razlegalo med živahnim gibanjem v vsem sodu isto pljuskanje, ista pesem.

Ko pa je potegnil Matija za vajeti, da sta konja plašno vzdignila glavi in strigla z ušesi, ter je ustavil voz, se je glasila pesem vedno tišje in tišje. Konečno je utihnila in ž njo vred pljuskanje ob doge.

Kaplje v sodu so zvedavo poslušale, kaj pomeni to, da je Matija ustavil voz. In čisto ob sodovem vrhu je vzkliknila ena:

„Oho! Glejte jo, to sanjalo! Še vedno se pretaka po blatni, umazani strugi, se drgne ob raztrgane, vijugaste bregove in šumlja otožno v tihih nočeh . . .

Hej, prijateljica!

Me . . . čuješ li? . . . me se vozimo s konji z zelene gore v lepih, trdnih sodih z železnimi obroči in pojemo — — Hčerke smo hvaljenih goric, čiste kot kristali, ter se peljemo v mesto — —

— A ti? —

Čestitam ti, da znaš tako vrlo riti po blatu. Pa kdo bi ti zameril? Umazana kakor si mnogokrat, blatna in kalna, nisi za drugo, kot da se valjaš po blatu. Ko prideš do svojih motnih sestic, sporoči jim naše pozdrave!

Medtem je izpregel Matija konja in ju privedel do vode, da bi ju napojil. Pijoč sta stopila konja nekaj korakov v vodo. Gruča kapelj se je zmajala, in napravili so se kolobarčki. Ti so rasli, se večali ter se tresli. Kaplje so hitele od brega proti sredi. Včeraj so še plavale visoko v zraku v naročju oblačka. Toda pripihal je mrzel veter, nje je zazeblo, stisnile so se, skrčile se, tedaj pa so bile že pretežke, da bi visele lahko v vzduhu, in padale so . . . padale . . .

Pale pa niso na tla, ampak so se obstregle na listih ob vodi stoječega topola. Tu so prebile noč, poslušajoč povest svojih mimo topola v daljo se drvečih sorodnic — —

A današnja njih pot je bila dolga. Zjutraj ob zori so bile v gorah, kjer so prikipele izpod zemlje na dan med skalama v hladnem studencu. A ostale niso v njem. Njihovo geslo je bilo: „Naprej! Brez prestanka naprej!“ Odpravile so se nemudoma na pot: sprva v plitvi, ozki strugi, sčasoma v vedno večji in širši. Na raznih mestih so se ustavile za hip v jamicah in udrtinah, ki so se zajele v breg, opazovale na bregu se razvijajoče rastline in se čudile mogočnim hrastom, smrekam in bukvam. A spomnile so se svojega gesla in kot bi hotele popraviti s hitrostjo, kar so zamudile, so se spustile naglejše v dolino . . .

Tudi v dolu sredi obdelanih, rodovitnih poljan niso obstale, ampak hitele dalje in dalje.

Kam?

Tega ni same niso vedele; tega ne ve ni oblak pod nebom. Nekaj so čule o mestih, ki jih bodo videle na potovanju, o narodih in njihovih jezikih, o rekah, ki jih bodo tvorile, o čudovitem, neizmernem morju — —

A če je dosežejo, kdo ve? Čaka jih toliko in toliko nevarnosti, ki jih lahko zadržé in uničijo, toliko in toliko sovražnikov! Njihov najzagrizenejši neprijatelj je žarko solnce, ki jih je že danes izpremenilo na tisoče v vodne pare, da so se vzdignile v zrak, lahka igrača vetrov — — —

Kaplje na topolovem listju so slišale povest, in zrle so plašno v bodočnost. S strahom so opazile zarana vzhajajoče solnce, ki se je začelo takoj poigravati z njimi, da so se lesketale kakor ono samo. Tedaj pa so se odtrgale od listov ter kanile druga za drugo v vodo k sestricam . . .

Na večer pa so že čule prezirljivo, ošabno besedičenje vinske kaplje in bilo jim je iznova hudo. Zato so se umaknile od brega.

Skoro istočasno, ko so one zbežale od kraja, je zdrsnila raz list v vodi rastočega bičevja debela, težka vodna kaplja, ki se je tamkaj skrivala že dalje časa z dvema tovarišicama v senci vodnih rastlin . . .

Njen zvok je bil trd, kratek in razločen . . .

„Kaj ste pa ve, vinske kaplje, da nas tako zaničujete?“

„Me smo vse. Pregarjamo otožnost, krepimo izmučenega, utrujenega delavca in poplačamo stoterno trud, ki ga ima z nami vinogradnik, ko nas goji in čuva. Rediteljice smo mnogih, mnogih družin. Povemo ti namreč, če še sama ne veš, da so kraji, kjer se živé ljudje večinoma le od vinarstva.

Eno ali dve njivici imajo in trtje, pa se jim godi vrlo dobro. Pri čaši vina se sprijaznijo sovražniki, vino vdahne v srce hrabrost, pri kupici vina se govori resnica, se razveže jezik . . .

Tu v kupi, glej, prekrasno zrem kraljico,
Nebeško hčer, neskaljeno resnico;
Tik nje radost, — pozna se na očeh, —
In deca njena: šala, vtip in smeh!

Ali si čula? Pesniki nas opevajo; mari opevajo kje tebe? Tu in tam se te spomni kak žejen ubožec. Kdo bi te tudi opeval? Druzega te itak ni nič kakor sama škoda. Zdaj se vlečeš potuhnjeno po svoji strugi, a jutri se že vališ črez bregove, zalivaš polja, podiraš mostove in druge zgradbe, uničuješ setev in odnašaš pri nalivih s hribov prst. Revnemu hribovcu pa ostane samo kamenje, s katerim si ne more opomoči — —“

Govorila je prejšnja vinska kaplja v imenu družic.

„Ti si pa kot angel nedolžna, kaj ne?“ je začela vodna kaplja. „Gotovo še nisi nikdar čula v nedeljo po maši pred župnijsko cerkvijo: ta-ra-rabum-bum-bum — to in to posestvo se bode prodajalo tega in tega dne na javni dražbi! Zakaj? Odgovor je: „Pil je je preveč rad.“ Mari mene Kolikor družin ti preživiš, skoro istotoliko jih spraviš v nesrečo. Tudi hrabrost, s katero navdihuješ človeška srca, je imenitna. Kaj ko bi razumela pretepe med vinopivci? — Sicer pa niso tvoja očitanja popolnoma opravičena. Malo že škodim, to je res. A popolen je samo Bog. Ako odnašam prst, morajo mi zahvaliti svoj obstanek mnoge dežele. Ti je li znano: „Egipet je Nilov dar?“ Jaz sem, ki gonim mlinska kolesa in najraznovrstnejše stroje, vozim ladje, pospešujem promet, vežem Ameriko, Afriko in Avstralijo z Evropo. Jaz sem, ki redim ribe, od katerih se živé ribiči. Imam zdravilno moč. Mnogo hudih bolezni ozdravim. Zdravniki me priporočajo v raznih kopelih radi ljubega zdravja. Sploh pride vsakdo iz mene svežejši, čilejši — —“

„Ha-ha-ha!“ so se zagrohotala vinske kaplje. „Ko bi vsaj rekla, da imamo mi zdravilno moč, ker dajemo jakost oslabelim! A ona! Ha! Kdor se s tabo preveč druží, prime ga krč, in po njem je. Zaliješ ga, in napije se te, da te ima za vse življenje zadosti. Nazadnje si še celo domišljuješ, da te ljubijo ljudje in se te ne bojé? Poslušaj jih, kako sodijo. „Voda ni niti v črevlju dobra“ . . . Ha-ha!“

Voda je nameravala odgovoriti osorno, a Matija je napojil in zapregel konja, zamahnil z bičem — in vino se je odpeljalo med grohotom . . .

Od severa pa je potegnil os'er veter. Voda se je v svoji jezi razburila; na površju so nastajale pene in vali . . .

J. M.

